

Raadsvoorstel

Onderwerp	: Regionale samenwerking Maatschappelijke Opvang	Raadsvergadering	: 25 juni 2019
Nummer(agenda)	:	Commissie 1	: Samenleving
Registratienummer	: bb19.00044	Datum	: 3 juni 2019
Registratiecode	: 	Commissie 2	:
Auteur	: Willeke Peeters	Datum	: 2 mei 2019
Status	: Openbaar	B&W-vergadering	: 7 mei 2019
Persgesprek	: 8 mei 2019	Portefeuillehouder	: W.H.M. van Teffelen

Samenvatting

Gemeente Nijmegen vraagt als centrumgemeente commitment van alle regiogemeenten in Gelderland-Zuid voor het regionaal organiseren van de maatschappelijke opvang. De gemeente Nijmegen vraagt alle regiogemeenten om ook na de doordecentralisatie Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang per 2021 de regionale voorziening de Hulsen in stand te houden.

Besluit om

1. In te stemmen met het voortzetten van de regionale samenwerking met betrekking tot de zorgvoorziening de Hulsen
2. In te stemmen met de capaciteit (85 plekken totaal) voor de Wmo doelgroep
3. In te stemmen met financiering op basis van beschikbaarheid
4. Op basis van het huidige kostenniveau van de Hulsen de bijdrage van Beuningen vooralsnog te bepalen op maximaal € 284.709 per jaar, te dekken uit het financieel kader dat op basis van het objectief verdeelmodel door het Rijk beschikbaar wordt gesteld per 2021
5. De beslissing mee te delen aan de gemeente Nijmegen en de regiogemeenten in Nijmegen en Rivierenland.

Inleiding

Op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo2015) zijn gemeenten verantwoordelijk voor het bieden van beschermd wonen (BW) en maatschappelijke opvang (MO). Nu worden deze taken nog uitgevoerd door centrumgemeenten, die hier ook de financiële middelen voor ontvangen. De gemeente Nijmegen is centrumgemeente voor de gemeenten Rijk van Nijmegen en regio Rivierenland. Per 1 januari 2021 verandert dit en krijgen gemeenten zelf de middelen en zijn ze zelf verantwoordelijk voor de uitvoering.

Op basis van de samenwerking op regionaal niveau (Gelderland-Zuid) voor BW en MO ligt er een notitie voor met betrekking tot een MO-voorziening van IrisZorg, te weten 'De Hulsen' in Nijmegen. De Hulsen is een woonzorgvoorziening voor dak- en thuislozen, met specifieke voorzieningen voor mensen met verslavingsproblematiek. Uitgangspunt bij deze voorziening is de gezamenlijke verantwoordelijkheid van de regio om de continuïteit van de uitvoering van maatschappelijke opvang te garanderen.

De gemeente Nijmegen vraagt de regiogemeenten om garant te staan voor de toekomstige zorgkosten van maatschappelijke opvanglocatie de Hulsen. De locatie is sterk verouderd en moet worden vernieuwd. Gemeente Nijmegen draagt de bouwkosten. Dit kan alleen als de regiogemeenten garant staan voor de (Wmo)zorgkosten.

Op 27 maart is in het Bestuursteam Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang (BW/MO) bijgevoegde notitie over de Hulsen besproken. In de notitie is een tweetal scenario's uitgewerkt voor toekomstige samenwerking met betrekking tot de zorgvoorziening de Hulsen. In de notitie concluderen we dat regionale samenwerking een meerwaarde heeft. De bijgevoegde notitie is door gemeente Nijmegen inclusief een brief naar alle regiogemeenten gestuurd.

Beoogd effect

Het voortzetten van de regionale samenwerking voor maatschappelijke opvang de Hulsen per 2021. Dit sluit aan bij de regionale bestuurlijke uitgangspunten.

Argumenten

1. *Gemeenten zijn met ingang van 2021 verantwoordelijk voor de maatschappelijke opvang*

Op dit moment zijn gemeenten verantwoordelijk voor het beschermd wonen (BW) en de maatschappelijke opvang (MO). Deze verantwoordelijkheid is een inhoudelijke; het budget gaat naar de centrumgemeente (Nijmegen). Nijmegen betaalt daarmee de zorg. Over de inkoop en het beleid BW en MO maken de gemeenten in de regio Nijmegen en Rivierenland afspraken. Met ingang van 2021 ontvangen alle gemeenten ook budget om het beschermd wonen en de maatschappelijke opvang te organiseren. Het beschikbare budget per gemeente wordt in de meicirculaire van 2020 bekend gemaakt.

2. *De regio werkt samen op het terrein van de maatschappelijke opvang*

Gemeenten in de regio Nijmegen en Rivierenland (Gelderland- Zuid) spraken af om samen te werken op het terrein van beschermd wonen en maatschappelijke opvang. De visie op deze onderwerpen voor de periode 2018-2020 staat in de nota "Samen Dichtbij". Uw raad stelde deze nota in december 2017 vast. In het beleidsplan staan de volgende uitgangspunten opgenomen over samenwerking en schaalniveau:

- Onderlinge solidariteit;
- Het organiseren van voorzieningen lokaal waar dit kan en (sub)regionaal waar dit moet, of waar dit schaalvoordelen oplevert;
- Dit impliceert een lichte samenwerkingsvorm met stevige onderlinge afspraken.

Op basis van deze nota ontwikkelen we nu in de regio een uitvoeringsplan. Hierin beantwoorden we de vragen: wat willen we lokaal inrichten en wat willen we regionaal blijven organiseren? Vooruitlopend op dit plan, stellen we voor om in ieder geval te blijven samenwerken op het dossier De Hulsen. De noodzaak tot verbouwing van deze locatie is groot. Uitstel is niet langer wenselijk.

3. *De staat van locatie de Hulsen vraagt dringend om herontwikkeling*

De Hulsen bestaat al meer dan 50 jaar en bevindt zich in de wijk Goffert in Nijmegen. De kwaliteit en (brand)veiligheid van het gebouw zijn onvoldoende geborgd. We moeten daarom dringend een nieuwe woonzorgvoorziening realiseren. Nieuwbouw op de huidige locatie ligt voor de hand. De buurt is bekend met ggz-cliënten en er is zeer weinig overlast. Er zijn bovendien meerdere voorzieningen op het terrein. Dit heeft een grote meerwaarde voor de ondersteuning aan cliënten.

4. *Nijmegen neemt verantwoordelijkheid en draagt risico's*

Al langere tijd heeft IrisZorg (is de zorgaanbieder van de Hulsen) de wens nieuw te bouwen. Gelet op haar financiële positie en de wijzigingen in de zorg zijn banken niet of onvoldoende bereid om te investeren in de Hulsen. Dit maakte dat het college en raad van Nijmegen eind 2018 hebben besloten om in principe zelf te investeren in deze locatie en het benodigde vastgoed. Hierbij speelde mee dat Nijmegen strategische waarde ziet in het hebben van een 'eigen locatie' voor de doelgroepen van maatschappelijke opvang.

Nijmegen wil de bouwkosten alleen dragen als de regiogemeenten garant staan voor de zorgkosten die volgen. Hierbij gaan we uit van een maximale capaciteit die vooraf vastligt. Deze is gelijk aan de huidige capaciteit. Nijmegen heeft nog geen definitief besluit genomen. Het doel is om dit vóór de zomer te doen. Dit is afhankelijk van de uitkomsten van een haalbaarheidsonderzoek. Het haalbaarheidsonderzoek moet inzicht geven in de actuele ontwikkelingsmogelijkheden en de financiële haalbaarheid.

Kanttekeningen

1. Verwacht tekort beschermd wonen/maatschappelijke opvang

Het meest recente verdeelmodel beschermd wonen en maatschappelijke opvang laat een fors regionaal tekort zien van € 13 miljoen. Deze uitkomst is nog niet definitief. In de meicirculaire van 2020 volgen de definitieve uitkomsten.

Onze regio onder leiding van Nijmegen lobbyt sterk voor een aanpassing van het gepresenteerde verdeelmodel. Niettemin verwacht de regio wel een tekort naar aanleiding van het model. Dit betekent dat de regiogemeenten afspraken moeten maken om het tekort te dekken.

2. Gevolgen afwijkend besluit door de regiogemeenten

De haalbaarheid van de nieuwbouw van de Hulsen door de gemeente Nijmegen is berekend op toekomstige cliëntaantallen. Wanneer de colleges van de regiogemeenten het niet eens zijn over de omvang of op een ander schaalniveau willen samenwerken, dan heeft dit grote consequenties voor de haalbaarheid en tegelijkertijd grote gevolgen voor de organisatie en uitvoering van de meer specialistische zorg in de regio.

Financiën

Uitgangspunt is financiering van de Hulsen op basis van beschikbaarheid. Hierbij gaan we uit van de huidige capaciteit van de Hulsen. We continueren na de nieuwbouw dus het huidige volume (zie tabel 1 uit de notitie). Om u een beeld te geven wat dit mogelijk financieel betekent, hebben wij dit neergezet in een financieel kader. Het objectief verdeelmodel is hiervan de basis. Op grond hiervan ontvangt Beuningen straks ook de middelen (€ 4.586.585) voor realisatie van voorzieningen voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen. Van Beuningen wordt een bijdrage van 4,0% gevraagd voor de Hulsen. Dit is € 284.709. Dit voorlopige financiële kader vindt u in bijlage 2 van de notitie.

Tijdspad

Het Rijk en de VNG hebben centrumgemeente Nijmegen opdracht gegeven om met de regiogemeenten afspraken te maken over hoe we willen samenwerken vanaf 1 januari 2021; wat willen gemeenten lokaal inrichten en wat willen we regionaal blijven organiseren? Dit plan met concrete afspraken zal uiterlijk eind 2019 aan het Ministerie van VWS en de VNG toegestuurd moeten worden. Dit betekent dat de gemeenteraad nog separate voorstellen die te maken hebben met regionale dan wel lokale taken en afspraken, ter besluitvorming krijgt voorgelegd.

Duurzaamheid

N.v.t.

Communicatie

Een besluit heeft gevolgen voor de huidige en nieuwe inwoners van de Hulsen. Bij het opstellen van het programma van eisen zijn de bestaande inwoners betrokken. Hun inbreng is opgehaald in huiskamergesprekken en tijdens interviews.

Bij instemming met bovengenoemde beslispunten worden gemeente Nijmegen en de andere regiogemeenten geïnformeerd over het standpunt van gemeente Beuningen.

Evaluatie

Naast de uitkomsten van het haalbaarheidsonderzoek heeft Nijmegen ook een positief besluit van de regio nodig om de nieuwbouw in gang te zetten. Nijmegen vraagt de regiogemeenten daarom om uiterlijk 20 mei te reageren op het verzoek. Hierbij geldt het voorbehoud van een positief raadsbesluit. We hebben laten weten dat uw raad pas in juni het voorstel bespreekt.

Het Bestuursteam BW/MO heeft de ambtelijke werkgroep opdracht gegeven om voor alle MO en BW taken de scenario's rondom samenwerking te verkennen. Deze moet de werkgroep financieel vertalen en aangeven hoe we de samenwerking het beste vorm kunnen geven. Hieraan voorafgaand organiseert de regio in ieder geval nog informatiebijeenkomsten voor raadsleden over o.a. de inkoop en de doordecentralisatie. De eerste bijeenkomst vindt plaats op 9 mei te Nijmegen.

Bijlagen

- 01. Notitie doordecentralisatie: de Hulsen, INT19.0356
- 02. Brief over de Hulsen, INT19.0357
- 03. Nagekomen bijlage 1: Beantwoording vragen commissie Samenleving UI19.05351

Burgemeester en wethouders,

Dyanne Kocken
secretaris

Daphne Bergman
burgemeester

Besluit d.d. 25/06/2019

Akkoord

de griffier

de voorzitter